

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ERZURUM VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 30094508-125.05[2016/2.3]-14

08.03.2017

Konu : Proje Değerlendirme Komisyonu üyelerine
ödenen ücretler

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Atatürk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesinde yönetici şirket olarak faaliyet gösterdiğinizi belirterek, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 14/g maddesi hükmü doğrultusunda oluşturulan Proje Değerlendirme Komisyonunda görev yapan sektör uzmanı ve öğretim elemanlarına tarafınızca ödenen proje değerlendirme ücretlerinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 18 inci maddesi kapsamında gelir vergisi ve katma değer vergisinden muaf tutulup tutulmayacağı ile söz konusu ödemelerin belge düzenine ilişkin olarak Başkanlığımızdan bilgi talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde;

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..."

denilmiş, 62 nci maddesinde de; hizmet erbabını işe alan emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişiler işveren olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde;

"Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), (2) numaralı bendinde de yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

6676 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle değişik geçici 2 nci maddesinde ise;

"Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bölgede çalışan; AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personeli sayısı, AR-GE ve tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17.3.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu istisna kapsamındadır. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu istisnadan faydalanamaz. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin Bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler. Ancak, Bölgede yer alan işletmelerde çalışan AR-GE ve tasarım personelinin bu Bölgelerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki faaliyetlerin bir kısmının Bölge dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda Bölge dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı ile Bölgede yer alan işletmelerde en az bir yıl süreyle çalışan AR-GE ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.

Bu kapsamda teşvikten yararlanılması için Bölge yönetici şirketinin onayının alınması ve Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur. Yönetici şirketin onayı ile Bölge dışında geçirilen sürenin Bölgede yürütülen görevle ilgili olmadığına tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan ilgili işletme sorumludur." hükmü yer almaktadır.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde;
"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

m) AR-GE Personeli: AR-GE faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı, yazılımcı ve teknisyenleri,

n) Araştırmacı: AR-GE faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

...

p) Destek Personeli: AR-GE veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

...

bb) Tasarım Personeli: Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

...

İfade eder" hükmü yer almaktadır.

10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin "Yönetici şirketin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde ise;

"Yönetici şirket, Kanunun amacını gerçekleştirmek üzere;

...

g) Bölgede Ar-Ge veya tasarım faaliyetinde bulunmak üzere yer almak isteyen girişimcilerin münhasıran Bölgede yürütecekleri her bir Ar-Ge veya tasarım projesinin, yönetici şirketin belirleyeceği, konusunda uzman iki üyesi öğretim elemanı, bir üyesi ise sektör uzmanı veya 15.2.2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik kapsamında lisansı olan bireysel katılım yatırımcısı olmak üzere proje ile ilişkisi olmayan en az üç üyeli, kuluçkaya uygun girişimcilere ait Ar-Ge veya tasarım projesinde ise konusunda uzman bir öğretim elemanı olmak üzere en az bir üyeli **Proje Değerlendirme Komisyonuna**; proje süresi ile birlikte Bölge içi ve dışında geçirilmesi gereken sürelerinin uygunluğu, ticarileşme potansiyeli, ithal ikame veya ihracat potansiyeli olan yüksek teknolojik ürünleri geliştirebilecek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirebilecek, ürün kalitesini veya standardını yükseltebilecek, verimliliği artırabilecek, üretim maliyetlerini düşürebilecek, teknolojik bilgi üretilebilecek, ürünlerin katma değerini artıracak, etkin bir üniversite-sanayi işbirliği gerçekleştirebilecek bir Ar-Ge veya tasarım projesi olup olmadığı bakımından incelenmesi,

...

görevlerinin yerine getirilmesi ile birlikte, Kanun ve Yönetmelik kapsamında Bölgenin yönetimi ve işletilmesi için gerekli olan işlemleri yapmakla yükümlüdür." düzenlemesine yer verilmiş olup, bölgede personel istihdamına ilişkin düzenlemeler ise Yönetmeliğin 18 inci maddesinde yer almaktadır.

Buna göre; Atatürk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesinde yönetici şirket olarak faaliyet gösteren şirketinizin, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 14/g maddesi kapsamında oluşturduğu Proje Değerlendirme Komisyonunda görevlendirilen sektör uzmanı ve öğretim elemanları, 4691 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde yer alan "Ar-ge personeli" tanımı, (n) bendinde yer alan "Araştırmacı" tanımı,(p) bendinde yer alan "Destek Personeli" tanımı ile (bb) bendinde yer alan "Tasarım Personeli" tanımı kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu komisyon üyelerine ödenen proje değerlendirme ücretlerinin gelir vergisinden istisna edilmesi mümkün değildir.

Bu hükümler uyarınca, 4691 sayılı yasa gereğince oluşturulan Proje Değerlendirme Komisyonunda görevlendirilen sektör uzmanı ve öğretim elemanlarının;

-Şirketinize tabi ve bağlı olarak çalışmaları halinde, bunlara yapılacak ödemelerin ücret olarak kabul edilmesi ve 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması,

-Şirketinize tabi ve bağılı olmaksızın kendi nam ve hesaplarına çalışmaları halinde ise bunlara yapılacak ödemelerin serbest meslek ödemesi olarak kabul edilerek, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması, gerekmektedir.

Diğer taraftan, ücret olarak yapılan ödemelerin ücret bordrosu ile serbest meslek ödemelerinin de şirketinize düzenlenecek serbest meslek makbuzu ile belgelendirileceği tabiidir.

Ayrıca, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı alt bendinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin, katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre şirketiniz tarafından 4691 sayılı Kanun gereğince oluşturulan Proje Değerlendirme Komisyonunda görevlendirilen sektör uzmanı ve öğretim elemanlarının, vermiş oldukları proje değerlendirme hizmetinin serbest meslek faaliyeti kapsamında değerlendirilmesi halinde, bu hizmet 3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre KDV ye tabi tutulacaktır. Ancak verilen hizmetin, arızı serbest meslek faaliyeti kapsamında değerlendirilmesi halinde ise KDV ye tabi olmayacaktır.

Ayrıca, söz konusu komisyon üyelerine yapılan ödemelerin, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesi uyarınca ücret olarak değerlendirilmesi halinde, ücretler KDV nin konusuna girmediğinden ödenen tutarlar üzerinden KDV hesaplanmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.